

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศปัจจุบันไม่ว่าทางการเมือง ทางทหาร ทาง เศรษฐกิจและสังคมจะดำรงได้ก็โดยอาศัยการศึกษาเป็นรากฐาน เพราะการศึกษาไม่เป็นแต่เพียงส่วนประกอบพื้นฐานสำหรับการสร้างและบำรุงรักษาบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ แต่การศึกษายังเป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมอีกส่วนหนึ่งด้วยการดำเนินงานทางการศึกษามีขอบเขตกว้างขวางต้องการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งรัฐจะต้องจัดหาและควบคุมการใช้จ่ายประมาณจำนวนดังกล่าวให้สามารถจัดสนองความต้องการเพื่อการพัฒนาชาติบ้านเมือง ดังนั้นความต้องการรายละเอียดของข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานจึงมีความจำเป็น (อำรุง จันทวานิช. 2529 : 15) ในการวางแผนการศึกษา การรวบรวมสถิติต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายที่จะจัดหาสารสนเทศให้แก่ผู้ตัดสินใจ หรือผู้วางนโยบายการศึกษาและนักวางแผนการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มีการตัดสินใจที่ดีและเป็นไปอย่างถูกต้อง (พจน์ สะเพียรชัย. 2529 : 63)

ผู้บริหารการศึกษาจะต้องใช้ดุลยพินิจอย่างสูงในการวางแผนและการตัดสินใจ เพราะหากเกิดการผิดพลาดขึ้น ย่อมเป็นผลกระทบให้เกิดความเสียหายต่อการศึกษาของชาติด้วย ดังนั้นจึงต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำเชื่อถือได้ สำหรับเป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจ ดังที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2528 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศสำหรับการบริหารไว้ว่า การตัดสินใจของผู้บริหารในเรื่องสำคัญ ๆ นั้น 90 % เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลหรือข่าวสารที่ดี อีก 10 % เกิดจากการจินตนาการ (Inspiration) ความคิดคำนึงของผู้บริหารเอง ดังนั้นระบบสารสนเทศซึ่งจะให้ข้อมูล และ

สารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการบริหารงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของหน่วยงานทุกระดับ

ตามทฤษฎีขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยข้อมูล (Data) ซึ่งต้องผ่านกระบวนการประมวลผล (Processing) เพื่อให้ได้สารสนเทศ (Information) นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ (Decision) ของผู้บริหาร เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือนโยบายที่กำหนดไว้ การตัดสินใจในบางระดับอาจอยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ที่ระบุไว้แล้วค่อนข้างแน่ชัดตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายใต้งื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้าที่เรียกว่า "Programmed Decision" แต่สำหรับผู้บริหารการตัดสินใจมักไม่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า ผู้บริหารยิ่งระดับสูงขึ้นเพียงใดภาระในการตัดสินใจย่อมมีมากยิ่งขึ้น ผลของการตัดสินใจจะสะท้อนโดยตรงต่อความสำเร็จของหน่วยงานนั้น ๆ ข้อมูลจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะชี้ความถูกต้องของการตัดสินใจที่จะทำให้งานสามารถบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในทางปฏิบัติสิ่งที่เป็นปัญหาต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโดยทั่วไปคือการขาดแคลนข้อมูล จึงทำให้ผู้บริหารต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ การทำงานของตนเองมาช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งหากไม่มากพอโอกาสที่จะเกิดผิดพลาดก็ย่อมมีมากขึ้น การแสวงหาข้อมูลผู้บริหารอาจกระทำได้ด้วยตนเอง แต่ข้อมูลโดยปกติเหลือวิสัยที่ผู้บริหารคนเดียวจะสร้างให้เต็มประโยชน์ต่อการตัดสินใจได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีสร้างระบบสารสนเทศขึ้นเพื่อเป็นแหล่งผลิตสารสนเทศให้แก่ผู้บริหารต่อไป (อนุมงคล คิริเวกิน และสมบุญธวัชย์ สหยาภิรักษ์วิทย์. 2528 : 4 - 5)

เนื่องจากการมองเห็นความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศที่มีต่อการบริหารหน่วยงานทุกระดับ สมาชิกประเทศอาเซียนทั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ ได้มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การวางแผนพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่เพียงพอ การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษา เป็นโครงการสำคัญที่จะช่วยให้ระบบการวางแผนการศึกษาสัมพันธ์กับแผนพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะอนุกรรมการว่าด้วยการศึกษาแห่งอาเซียน (ASEAN Subcommittee of Education) จึงได้พิจารณาให้จัดโครงการระบบสารสนเทศทางการศึกษา (Educational Management Information System) เป็นโครงการหนึ่ง

ในโครงการพัฒนาศึกษาอาเซียน (ASEAN Development Education Project - ADEP) ซึ่งเป็นโครงการร่วมมือทางการศึกษาที่ดำเนินการในระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำระบบสารสนเทศในประเทศสมาชิก และช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูล และข่าวสารทางการศึกษาในระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นไปได้อย่างกว้างขวางและมีมาตรฐานยิ่งขึ้น (กรมสามัญศึกษา. 2525 : 4 - 5)

ระบบสารสนเทศทางด้านการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีขึ้นและ เป็นไปอย่างสอดคล้องกันทั้งในและนอกประเทศ ประเทศไทยได้มีการดำเนินงานในเรื่องนี้มาแล้ว เพียงแต่แบบฟอร์มที่ใช้ อาจจะมีลักษณะต่างกัน ขาดการประสานงานซึ่งกันและกัน ขาดเครื่องมื่อ และอุปกรณ์ที่เหมาะสม ดังนั้นเพื่อนำระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดตั้งศูนย์สารสนเทศขึ้นในปี พ.ศ. 2522 (กรมสามัญศึกษา. 2525 : 5) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม เก็บรักษาและจัดทำข้อมูล สำหรับผู้บริหารทุกระดับในกระทรวงศึกษาธิการ ใช้ประกอบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบอยู่

ในการบริหารหน่วยงานต่าง ๆ หน่วยงานระดับสูงต้องควบคุมดูแลความเป็นไปของ หน่วยงานระดับรองลงมาตามลำดับ ทำให้จำเป็นต้องมีรายงานข้อมูลและสารสนเทศจาก หน่วยงานระดับย่อย เพื่อนำมาพิจารณาวางแผนดำเนินงานในหน่วยงานระดับต่าง ๆ ให้ สอดคล้องและเหมาะสมกับนโยบายหลัก ถ้าข้อมูลหรือสารสนเทศจากระดับย่อยผิดพลาดจาก ความเป็นจริง อาจส่งผลให้การวางแผนงานในระดับสูงขึ้นไปผิดพลาด แก้ไขปัญหาทางการ ศึกษาไม่ตรงจุดหรือวางแผนพัฒนาทางการศึกษาไม่ตรงกับปัญหาที่มีอยู่ ทำให้สูญเสียทรัพยากร และงบประมาณในทางสูญเปล่า เป็นผลเสียต่อการพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการ พัฒนาประเทศ ดังนั้นข้อมูลและสารสนเทศจากหน่วยงานย่อย ๆ จึงมีความสำคัญมาก

กรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานระดับรองที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษา การศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ มีโรงเรียน อยู่ในสังกัด 1,776 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 1,578,329 คน ครู - อาจารย์และบุคลากร ทางการศึกษา 96,634 คน (กรมสามัญศึกษา. 2532 : ไม่มีเลขหน้า) จำเป็นต้องมีข้อมูล และสารสนเทศที่ถูกต้องและเพียงพอ เพื่อให้ผู้บริหารแต่ละระดับสามารถนำมาใช้ในการวางแผน

แผนดำเนินงานทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องนี้ และพยายามที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศในหน่วยงานระดับย่อยลงมาให้มีประสิทธิภาพ โดยได้นำความรู้และความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนออกเผยแพร่ ในการอบรมครูหลายแห่งตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา ทั้งนี้ เพื่อให้ครู - อาจารย์ และผู้บริหารการศึกษามองเห็นความสำคัญในการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียน ส่งเสริมให้โรงเรียนมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน การติดตาม และประเมินผล การดำเนินงาน และการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนขึ้น เพื่อให้การบริหารโรงเรียน และการดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด แต่โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนมาก ก็ยังไม่อาจจัดระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพได้ ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากการขาดบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะ การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือขาดเครื่องมือที่จะสนับสนุนการดำเนินงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตามสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ก็คือ การขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระบบสารสนเทศ (ทองเพ็ชร จุมปา. 2530 : ง)

จะเห็นได้ว่าข้อมูลและสารสนเทศเข้าไปมีบทบาทในการบริหารงานมาก ผู้บริหารในฐานะผู้รับผิดชอบขององค์การโดยส่วนรวมมีภารกิจมากมายหลายประการที่จะต้องปฏิบัติในเวลาเดียวกัน จึงทำให้ไม่สามารถจะตรวจสอบและควบคุมการทำงานด้วยตนเองได้ทั่วถึง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศเป็นองค์ประกอบหลักในการบริหารงาน ดังนั้นความสำเร็จของงานจึงขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้บริหารที่จะเลือกใช้ข้อมูลและสารสนเทศได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ การตัดสินใจในเรื่องใด ๆ โดยปราศจากข้อมูลและสารสนเทศหรือมีข้อมูลหรือสารสนเทศไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับกรณี นับว่าเป็นการเสี่ยงต่อความล้มเหลวหรือก่อให้เกิดความบกพร่องขององค์การได้

ส่วนกรุงเทพมหานครมีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 105 โรงเรียน มีนักเรียน 248,566 คน และครูอาจารย์ 15,095 คน (กรมสามัญศึกษา. 2532 : ไม่มีเลขหน้า) ซึ่งมีนักเรียนและครูมากกว่าทุกเขตการศึกษา เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มี

ระบบการส่งข่าวสารและข้อมูลที่ทันสมัย มีอุปกรณ์ที่ช่วยในการเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวดเร็วและสะดวกในการเรียกมาใช้ ซึ่งโรงเรียนสามารถที่จะหาเทคนิคในโลกสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยได้ง่าย ดังนั้นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร น่าจะมีรูปแบบการจัดที่เป็นแบบอย่างให้โรงเรียนภูมิภาคได้มาศึกษาดูงาน แต่ผลปรากฏว่าโรงเรียนก็ยังไม่สามารถจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารให้มีประสิทธิภาพได้ ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ผู้บริหารยังไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญ ความเป็นไปได้ของสารสนเทศในโรงเรียนของตน แต่ก็ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองตอบนโยบายของหน่วยเหนือ (พยุหศักดิ์ สนเทศ. 2529 : 56) จึงทำให้ผู้วิจัยใคร่ที่จะศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีสภาพศักยภาพเกี่ยวกับการจัดสารสนเทศเพื่อการบริหารอย่างไร มีปัญหา และอุปสรรคมากน้อยเพียงใด เพื่อหาแนวทางเสนอแนะในการแก้ปัญหา และปรับปรุงให้การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้การวางแผนบริหารโรงเรียนดำเนินไปด้วยดี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ศักยภาพปัจจุบัน ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

1.1 โครงสร้างการจัดองค์กรและสายดำเนินงาน

1.2 ด้านการเงินและงบประมาณ

1.3 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

1.4 ความพร้อมด้านบุคลากร ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

1.5 การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้าน

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 การรักษาข้อมูล

2.3 การประมวลผลข้อมูล

2.4 การนำเสนอข้อมูล

2.5 การบูรณาการของระบบ

2.6 การบริหารข้อมูล

3. เพื่อประเมินผลการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้าน

3.1 หน้าที่ของงานสารสนเทศ

3.2 ด้านการนำวัสดุ ครุภัณฑ์ไปใช้

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้มีข้อมูลในการชี้สถานะและเห็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนส่งเสริมการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นพร้อมทั้งเข้าใจและเห็นประโยชน์ของระบบสารสนเทศที่ดี จะช่วยให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น และยังช่วยในการวางแผนและการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เกี่ยวข้องกับเฉพาะการศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2533

3. ตัวแปรที่จะศึกษา คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ

3.1 สภาพ ศักยภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

3.1.1 โครงสร้างการจัดองค์กรและสายดำเนินงาน

3.1.2 ด้านการเงินและงบประมาณ

3.1.3 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.1.4 ความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.1.5 การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2 การรักษาข้อมูล

3.2.3 การประมวลผลข้อมูล

3.2.4 การนำเสนอข้อมูล

3.2.5 การบูรณาการของระบบ

3.2.6 การบริหารข้อมูล

3.3 ประเมินประสิทธิภาพการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน

3.3.1 หน้าที่ของงานสารสนเทศ

3.3.2 ด้านการนำวัสดุ ครุภัณฑ์ไปใช้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงหรือตัวเลขที่ไม่ได้แสดงความเกี่ยวข้องหรือให้คำอธิบาย เป็นข่าวสารที่ยังไม่ได้ประเมิน ซึ่งจะยังใช้ประโยชน์ไม่ได้เต็มที่ในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร เช่น จำนวนนักเรียน จำนวนครู จำนวนห้องเรียน ฯลฯ
2. สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ประมวลผลวิเคราะห์แล้วสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ทันที เช่น จำนวนคาบการใช้ห้องเรียนต่อสัปดาห์ จำนวนคาบการสอนของครูต่อสัปดาห์ อัตราครูต่อนักเรียน อัตรานักเรียนต่อห้องเรียน
3. ระบบ (System) หมายถึง ชุดองค์ประกอบ (Element) ที่ทำกิจกรรมเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันและเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง
4. การจัดการ (Management) หมายถึง กระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับการบริหาร (Administration)
5. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการประมวลผล และการวิเคราะห์ให้เป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานหรือการจัดการ
6. ศักยภาพการจัดระบบสารสนเทศ หมายถึง สถานะและขีดความสามารถในการจัดระบบสารสนเทศให้พัฒนา หรือปรากฏเป็นสิ่งที่มองเห็น หรือรับทราบได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้
  - 6.1 โครงสร้างการ จัดองค์การและสายดำเนินงาน หมายถึง ขีดความสามารถในการจัดให้มีหน่วยสารสนเทศในโรงเรียนที่เป็นศูนย์อิสระขึ้นตรงต่อผู้บริหาร หรือเป็นงานที่

ขึ้นอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และความสามารถในการจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะทำงานเจ้าหน้าที่สารสนเทศโดยเฉพาะ

6.2 ด้านการเงินและงบประมาณ หมายถึง ซึ่ความสามารถในการหาแหล่งเงินมาสนับสนุน ในการจัดระบบสารสนเทศ

6.3 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ในการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหาร หมายถึง ซึ่ความสามารถในการจัดให้มีห้องระบบสารสนเทศ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ป้ายนิเทศ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคำนวณเลข เครื่องคอมพิวเตอร์ แฟ้มเอกสาร เป็นต้น

6.4 ความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง ซึ่ความสามารถในการสรรหาเจ้าหน้าที่สารสนเทศที่มีความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการจัดระบบสารสนเทศ และจำนวนบุคลากรในการดำเนินงานสารสนเทศ

6.5 การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง ซึ่ความสามารถในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของฝ่ายต่าง ๆ (ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริการ) การจัดหมวดหมู่ระบบสารสนเทศ ความสามารถในการประสานงานในเรื่องข้อมูลและสารสนเทศ

7. ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศ หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนไม่บรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การรักษาข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูล การบูรณาการของระบบ และการบริหารข้อมูล

7.1 ปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดสร้างแบบเก็บข้อมูล ระยะเวลาที่ใช้เก็บข้อมูล ความเข้าใจความหมายของข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล การจัดส่งข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล และปริมาณข้อมูลที่จัดเก็บ

7.2 ปัญหาการรักษาข้อมูล หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมา

จากผู้รับผิดชอบ การเก็บรักษาข้อมูล สถานที่เก็บรักษาข้อมูล ระบบการจัดเก็บข้อมูล

7.3 ปัญหาการประมวลผลข้อมูล หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากภารกิจของเจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศ สภาพของเครื่องมือเครื่องใช้

7.4 ปัญหาการนำเสนอข้อมูล หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศ การแปลข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร งบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูล

7.5 ปัญหาการบูรณาการของระบบ หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดโครงสร้างและระบบของสารสนเทศ ให้สอดคล้องกับระบบการบริหารงานในโรงเรียนทั้งในด้านเป้าหมาย นโยบายและสาระ ทฤษฎีการ ตลอดจนรูปแบบการบริหารงานในโรงเรียน

7.6 ปัญหาการบริหารข้อมูล หมายถึง สาเหตุหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งกรรมการดำเนินงาน หรือเจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนการกำหนดขอบข่ายงานรับผิดชอบ รูปแบบการบริหาร การควบคุมการปฏิบัติงาน

8. ประเมินผลการจัดระบบสารสนเทศ หมายถึง การพิจารณาประสิทธิภาพของการจัดระบบสารสนเทศว่า ได้ดำเนินการปฏิบัติงานอยู่ในขั้นดีมากน้อยเพียงใดในด้าน หน้าที่ของงานสารสนเทศในโรงเรียน และด้านการนำวัสดุครุภัณฑ์ไปใช้

8.1 หน้าที่ของงานสารสนเทศในโรงเรียน หมายถึง กรอบงานที่กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ได้กำหนดไว้ในแนวการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2528 : 15)

8.1.1 เก็บและรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นของโรงเรียน หรือตามความต้องการของผู้บริหารนอกเหนือจากที่งานในฝ่ายได้จัดเก็บแล้ว

8.1.2 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ตลอดจนกำหนดรายการ และแบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

8.1.3 ประมวลผลข้อมูลส่วนอื่น ๆ นอกเหนือจากที่งานในฝ่ายจัดทำ

แล้วตามความต้องการของฝ่ายของโรงเรียนหรือของผู้บริหารโรงเรียน

8.1.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจในเรื่องการวางแผนการปฏิบัติงาน การควบคุม การดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์ของฝ่าย

8.1.5 จัดระบบการเก็บและรวบรวมแบบประมวลผล ซึ่งงานอื่นส่งสำเนามาให้รวมทั้งแบบประมวลผลของงานสารสนเทศจัดทำขึ้นให้เป็นหมวดหมู่อาจแยกเป็นแฟ้มหรือใส่ตู้เอกสารแล้วทำดัชนีไว้เพื่อสะดวกในการค้นหาและการนำไปใช้

8.1.6 พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยประสานงานกับงานสารสนเทศและงานอื่น ๆ ในโรงเรียน

8.1.7 จัดทำรายงานเพื่อเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ของฝ่าย

8.1.8 ให้บริการข้อมูลของฝ่ายแก่หน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

8.1.9 เป็นที่ปรึกษาในการเก็บ การรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และการวิเคราะห์ข้อมูลของภายในฝ่าย

8.1.10 ให้ความร่วมมือกับงานสารสนเทศของฝ่ายอื่น ในการเก็บและรวบรวมข้อมูล

8.2 การนำวัสดุ ครุภัณฑ์ไปใช้ หมายถึง ประสิทธิภาพของเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น ป้ายนิเทศ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคำนวณเลข เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ และประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้เครื่องมือ

9. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาของรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดทำการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

10. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่